

המנצח והמנוצח מי שהיה מזכ"ל מפ"ם מאיר מזכירת מפ"ם לענייני חברה, חיה (חייקה) גרוסמן. תלמי תמך בהי-שארות. חייקה היא מתנגדת של המערך בין מפ"ם ובין מיפלגת העבודה.

חוצב להבות אליעזר רונן נשא דברים לפני נאומו של חזן. הוא גייס את כל הלהט המהפכני של נואם לטיני-אמריקאי כדי להסביר מדוע צריכה מפ"ם להיות עצמאית. אחר-כך הסביר לו יעקב חזן שהלהט המהפכני הזה אינו במקומו בישראל.

בפירוק המערך. הוא מסביר להם שהלהט המהפכני שלהם אינו במקומו בישראל. לצורך זה הוא מגייס את המהפכן הקובאי צ'ה גווארה. אילו גווארה היה בא לישראל, היו מכניסים אותו לגהה. אם אני הייתי בא לבוליביה, שם מת צ'ה, הייתי מגיע לגרעין, או לבית-משוגעים.

חזן מכחיש שהצעירים תומכים בפירוק המערך. הוא טוען כי הצעירים בקיבוץ שלו, מישמריהעמק, הם קיצוניים ממנו בעמדה המצדדת בהשאת המערך. מישו מהקהל צועק: "זה החינוך שהם קיבלו!" חזן אינו שומע. הוא מסכם: "פה, מהפכנות אין פירושה שינוי. פה, מהפכנות היא קונסטרוקטיביות מהפכני, בנייה לטווח ארוך."

מי שלא גדול על כירכי המילון הפוליטי המיוחד-במינו של מפ"ם התקשה להבין על מה מדבר חזן, כשהוא אומר קונסטרוקטיביות. אך רוב צירי הוועידה יודעים היטב למה הוא מתכוון. בסופו של דבר, "הקונסטרוקטיביות" של מפ"ם מכריע את הכף. השותפות העמוקה של מפ"ם בהסדרות, השותפות העמוקה שלה עם התנועה הקיבוצית המאוחדת בתעשייה ובחקלאות, השותפות של מפ"ם עם היוזמה הפרטית, היא המכריעה את הכף.

אי-אמון במי?

אחרי חזן נאם מזכיר מפ"ם, ויקטור שמטוב. הוא היה הנואם האחרון לפני ההצבעה. לשמטוב היה נאום טוב, אפילו בהשוואה לנאום של חזן. הוא מזכיר לשומעיו כי בין המציעים להישאר במערך יש כאלה שצידדו בליכוד ובמילחמת-לבנון. הוא מתכוון לשני קצינים בכירים במילואים, הלל אשכנזי והח"כ אמרי רון, איש מישמריהעמק. שמטוב טען כי במילחמת-לבנון, עברה מיפלגת העבודה את "הקו האדום".

שמטוב אומר: "הנורא ביותר, היתה עמדת מיפלגת העבודה לגבי המילחמה בלבנון, אני לא יכול לשכוח. זה היה ב-8 ביוני, בדיון על הצבעת האי-אמון. בגין הציע למערך להצביע

חזן אמר שהוא רוצה לפנות אל "התכונה השקטה". הוא ידבר כמילים ברורות: "לפעמים מילים, כמו בגדים, נוערו לכסות, ולפעמים — לגלות. הבגדים של ימינו, יש בהם יותר גילוי מאשר כיסוי."

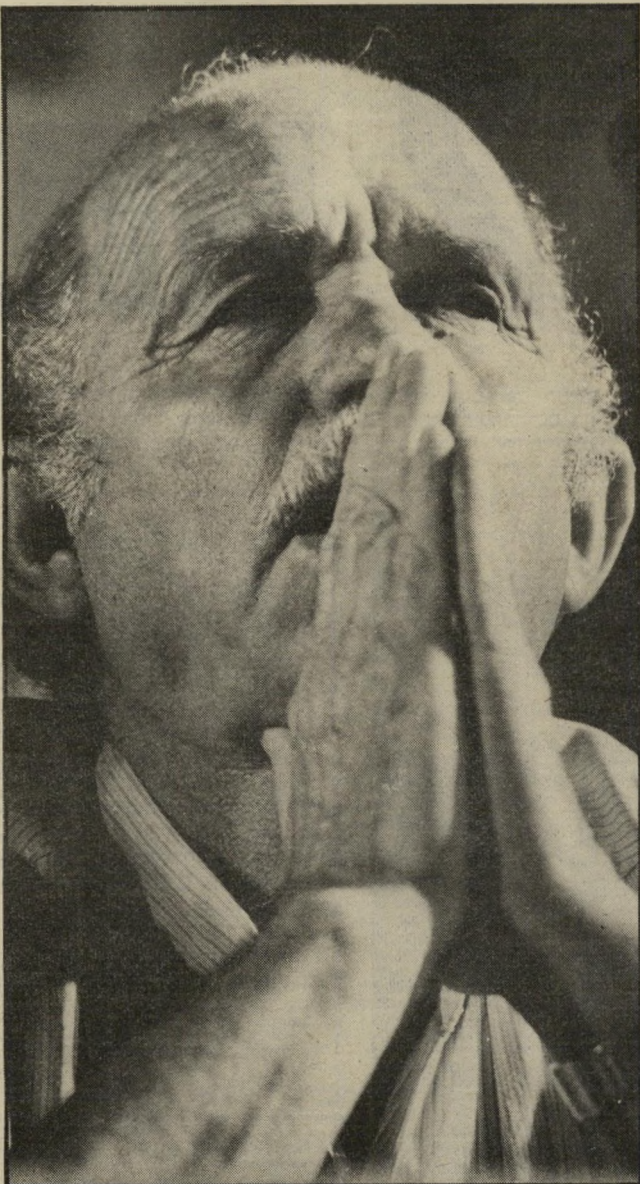
אך אחרי-כך גייס חזן לעזרת נימוקיו את המליצות הרמות ביותר. "אין להם אומץ לראות את האמת הקשה של ימינו", הוא האשים את התומכים בפירוק המערך. "יש שבר נורא בהתפתחות הציונות, מדינת ישראל והיישוב."

צ'ה גווארה ב"גהה"

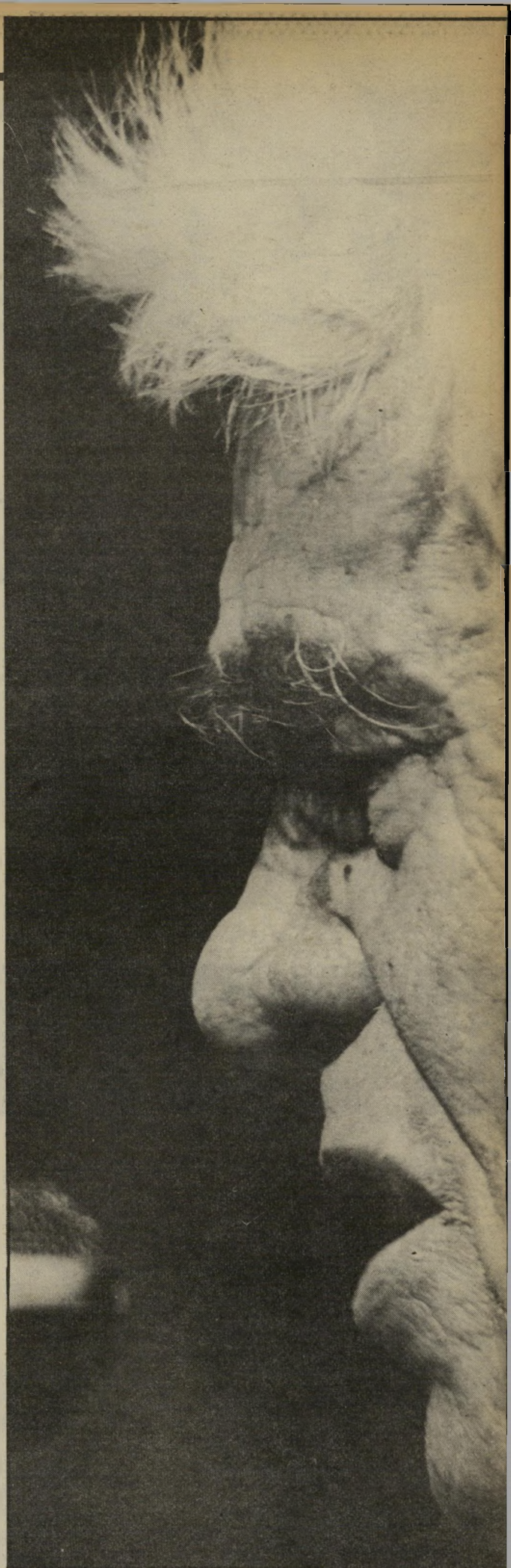
הנאום של חזן הוא נאום אתני. הוא מגלה לשומעיו: תקופת העלייה השנייה והשלישית איננה עוד. העם שנשא או כציונות איננו עוד. יהדות אירופה איננה עוד. הציונות לא היתה מתקיימת ללא העלייה המיורחית. אנחנו הפסדנו את עמנו. בגין, שנולד בעירי, ברסטליטוסק, הוא השיג את העם. וחזן מתאר: "הם אחרים. יש להם תחושות אחרות. יש להם גישה אחרת. יש להם יחס אחר לערבים."

חזן מבקש לומר כי ללא מיפלגת העבודה, לא תוכל מפ"ם לפנות "לאחרים", למיורחיים. אחרי-כך הוא פונה לצירים הערביים של הוועידה, המהווים פחות מ-5% מכלל הצירים. "יש קיר משונה שבנו ביני ובין הצירים הערביים", הוא אומר, "אבל אני רוצה לומר לכם: זכותכם כזכותנו. אם מישו יסכול מפיצוץ המערך, יסכולו קודם כל הערבים. הם ייטחנו בין המערך ובין הליכוד."

זו אינה הבשורה האתנית האחרונה של חזן. הוא יודע שרבים מן הצירים, שהם עולי ארצות המערב, תומכים

המובס מזכ"ל מפ"ם ויקטור שמטוב נושא כפיים, כמו בתפילה. שם-טוב הטיל את כל יוקרתו על כך המאזניים. כאשר נשא את הנאום האחרון בוועידה. כאשר נכשל. הודיע שלא יציג עוד את מועד-מדותו לתפקיד המזכ"ל בשיבת המרכז החדש שעתיד להבחר בקרוב.

מפי ההזן המנהיג הקשיש של מפ"ם היה הקלף האחרון שהטילו תומכי המערך. חזן נשא נאום יעיל מאוד. כשהוא פונה בזו אחר זו לקבוצות של צירים, ומשכנע אותם שפירוק המערך הוא אסון.

באספמיה, זה לא פיקניק וזו לא הרפתקה. בואו לצעוד במעלה ההר ולא במידרונו, ומיצעדנו עוד ירעים אנחנו פה. נאומו של רונן זכה למחאות כפיים נלהבות. חזן ניגש אל המיקרופון, וניסה להשתיק בתנועת יד את מחיאות הכפיים לכבודו. לפעמים, מחיאות כפיים, ככל שהן יותר חזקות, הן מעירות על חולשת מוחאי הכפיים. הוא רמו לאותם שמחאו כפיים לרונן.

(המשך מעמוד 11)
רונן, זה היה במעלית. היא אמרה להם: בואו למנוע את השתלטות רפ"י. בואו נמנע את איבוד השילטון. רונן לא פירט, אך הרמו ברור. המערך איבד את השילטון, ובראשו עומד איש רפ"י, שימעות פרס. את נאומו הנרגש סיים רונן במילים מליציות: הוא, כמוכן, תומך בפירוק המערך. מה שאני מציע זה לא הלום